

Državni izpitni center

P 1 0 2 A 1 0 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 25. avgust 2010

POKLICNA MATURA

IZPITNA POLA 1

Nal.	Rešitve	Točkovanje	Točke											
1.	Spomini, shranjeni v steklu; Valentina Varl; Gea; Kulturna dediščina; oktober 2006	5 pravih odgovorov = 2 4, 3 pravi odgovori = 1	2											
2.	NE, DA, DA, DA, NE	5 pravih odgovorov = 2 4, 3 pravi odgovori = 1	2											
3.	17./sedemnajstega, 20./dvajsetega, 16./šestnajst, Čehi, Nemci, 19./devetnajstega, 150./sto petdeset, Josipdolu Upoštevamo tudi: s Češkega/iz Češke, iz Nemčije.	8 pravih odgovorov = 4 7, 6 pravih odgovorov = 3 5, 4, 3 pravi odgovori = 2 3, 2 pravilna odgovora = 1	4											
4.	<i>Po smislu, npr.:</i> pihanje (stekla), krašenje (stekla), zavijanje (stekla) v slamo	3 pravi odgovori = 2 2 pravilna odgovora = 1	2											
5.	a	1	1											
6.	<i>Po smislu, npr.:</i> Glažarji so bili steklarji, ki so delali v steklarskih delavnicah od 17. do 20. stoletja. / Glažarji so bili steklarji, ki so delali v preprostih steklarnah. / Glažarji so bili steklarji, ki so se selili za delom od steklarne do steklarne. / Glažarji, kot se imenujejo steklarji, se ukvarjajo z izdelovanjem stekla. / Glažarji so bili ljudje/delavci/tisti, ki so oblikovali steklo.	2 za pomensko ustreznost dvostavčne povedi (1 za pomensko ustreznost enostavčne povedi, npr. <i>Glažarji so bili steklarji.</i>) 1 za jezikovno pravilnost povedi	3											
7.	nebesedna, ponazorilo besednega sporočila	2 pravi podčrtavi = 1	1											
8.	c	1	1											
9.	<i>Po smislu, npr.:</i> steklarstvo na Pohorju / življenje in delo steklarjev na Pohorju / (pomen in) zgodovina pohorskega steklarstva / razvoj, razcvet in propad steklarske dejavnosti na Pohorju / razvoj in delo glažut na Slovenskem Delna opredelitev teme: steklarska dejavnost / steklarstvo v preteklosti.	opredelitev teme = 2 delna opredelitev teme = 1	2											
10.	c, a	2 pravilna odgovora = 1	1											
11.	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Odstavek</th> <th colspan="2">Način razvijanja teme</th> </tr> <tr> <th>Opisovanje</th> <th>Pripovedovanje</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Predzadnji (4.)</td> <td style="text-align: center;">x</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zadnji (5.)</td> <td></td> <td style="text-align: center;">x</td> </tr> </tbody> </table>	Odstavek	Način razvijanja teme		Opisovanje	Pripovedovanje	Predzadnji (4.)	x		Zadnji (5.)		x	2 pravilna odgovora = 1	1
Odstavek	Način razvijanja teme													
	Opisovanje	Pripovedovanje												
Predzadnji (4.)	x													
Zadnji (5.)		x												
12.	zapisano, enogovorno, objektivno, prikazovalno	4 pravilne podčrtave = 2 3, 2 pravi podčrtavi = 1	2											
13.	a	1	1											
14.	steklina -stekl- Upoštevamo tudi: stekl.	1 1	2											
15.	stekloslikar	1	1											
16.	4, 6, 2, 7, 5	5 pravih odgovorov = 3 4, 3 pravi odgovori = 2 2 pravilna odgovora = 1	3											
17.	A DA, DA, NE, NE, NE B 2. C kulturna dediščina/duhovna dediščina (preteklosti)/kolonialna dediščina	5 pravih odgovorov = 2 4, 3 pravi odgovori = 1 1 1	4											
18.	prislovno določilo vzroka/prislovno določilo	1	1											
19.	<i>Po smislu, npr.:</i> Za glažarje je bila značilna selitev za delom od steklarne do steklarne. / Za glažarje je bilo značilno seljenje za delom od steklarne do steklarne. / Značilnost glažarjev je bila selitev za delom od steklarne do steklarne.	1 za vsebinsko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi	2											

20.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Poved</td> <td rowspan="2">Enostavčna</td> <td colspan="2">Večstavčna</td> </tr> <tr> <td>Priredno zložena</td> <td>Podredno zložena</td> </tr> <tr> <td>Ko se danes sprehajamo ...</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Za steklarnami se ...</td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Umetniško dovršenost ...</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Izdelovali so naravno ...</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Poved	Enostavčna	Večstavčna		Priredno zložena	Podredno zložena	Ko se danes sprehajamo ...			X	Za steklarnami se ...		X		Umetniško dovršenost ...	X			Izdelovali so naravno ...	X			<p>4 pravilni odgovori = 3 3 pravilni odgovori = 2 2 pravilna odgovora = 1</p>	3
Poved	Enostavčna			Večstavčna																					
		Priredno zložena	Podredno zložena																						
Ko se danes sprehajamo ...			X																						
Za steklarnami se ...		X																							
Umetniško dovršenost ...	X																								
Izdelovali so naravno ...	X																								
21.	<p>c <i>Po smislu, npr.:</i> Upoštevati moramo členitev po aktualnosti. / Izognemo se ponavljanju besedne zveze/besede (ohranjanje dediščine/ohranjanje).</p>	<p>1 1 za vsebinsko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi</p>	3																						
22.	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Beseda</td> <td colspan="2">Izgovor črke l</td> </tr> <tr> <td>l</td> <td>l</td> </tr> <tr> <td>prebivalci</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>izdelkov</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>poindustrializiran</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>	Beseda	Izgovor črke l		l	l	prebivalci	X		izdelkov		X	poindustrializiran	X		<p>3, 2 pravilna odgovora = 1</p>	1								
Beseda	Izgovor črke l																								
	l	l																							
prebivalci	X																								
izdelkov		X																							
poindustrializiran	X																								
23.	<p>Glažuta veliko, zemljepisno lastno</p>	<p>1 2 pravilni podčrtavi = 1</p>	2																						
24.	<p>Žička kartuzija je ime kartuzijanskega samostana v bližini [Ž]iž pri [S]lovenskih [K]onjicah. Nastala je v letih 1155–1165. Znana je [po tem], da je v njej delovala najstarejša lekarna na [S]lovenskem. Po več kot šeststo letih je cesar [J]ožef II. leta 1782 z dekretom ukinil delovanje samostana[,] zato je redovno življ[en]je v njem zamrlo.</p>	<p>brez napak = 3 1, 2 napaki = 2 3, 4 napake = 1</p> <p>Upoštevamo tudi na novo narejene napake.</p>	3																						
25.	<p>URADNA PROŠNJA</p> <p>Ustreznost besedilni vrsti (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> podatki o sporočevalcu in naslovniku; kraj in datum pisanja <p>• poimenovanje besedilne vrste z izraženim namenom in temo (npr.: <i>Prošnja za organizirani vodeni ogled muzejske zbirke</i>) in ustrezen nagovor</p> <p>• (vljudnostni zaključek in) pozdrav ter podpis z navedbo funkcije (če ta še ni izražena v naslovu sporočevalca ali jedrnem delu)</p>	<p>2 = pravilna, popolna in smiselna navedba podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu sporočanja</p> <p>1 = do dve manjši nepravilnosti ob smiselni navedbi podatkov o sporočevalcu, naslovniku, kraju in datumu (npr.: naveden je samo datum / kraj in datum sta napisana vzporedno z naslovom naslovnika)</p> <p>0 = manjkajo podatki o sporočevalcu ali o naslovniku ali o kraju in datumu sporočanja / podatki o sporočevalcu in naslovniku so na napačnih mestih</p> <p>1</p> <p>1</p>	12																						

	<p>Vsebina (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • (predstavitve prosilca in) izrek prošnje za vodeni ogled muzejske zbirke (predmet prošnje je lahko neposredno izražen v besedilu ali v naslovu besedilne vrste) • datum in ura želenega ogleda • navedba razloga za ogled razstave in utemeljitev prošnje <p>Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • jezikovna pravilnost • slogovna ustreznost <ul style="list-style-type: none"> – vljudnost/vikanje (primer neustreznosti: <i>Prosim gospo Brigito Rajšter ...</i>) – objektivnost – brez zastranitev – smiselna členitev na odstavke in ustrezen obseg jedrnega dela besedila (vsaj 70 besed) 	<p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>2 (2 napaki = – 1 točka, do 0)</p> <p>2 (Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do 0 točk.)</p> <p>Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj 2 točki.</p>	
--	--	---	--

1. primer uradne prošnje

Steklarska šola Rogaška Slatina
Aljaž Klemenčič
Steklarska ul. 1
3250 Rogaška Slatina

Rogaška Slatina, 3. junij 2009

Koroški pokrajinski muzej
Ga. Brigita Rajšter
Glavni trg 24
2380 Slovenj Gradec

Prošnja za organizirani vodeni ogled muzejske zbirke

Spoštovana ga. Rajšter!

Kot predsednik 3. b-razreda na Steklarski šoli Rogaška Slatina Vas prosim, če bi nam v petek, 24. junija 2009, ob 10. uri lahko organizirali vodeni ogled muzejske zbirke pohorskega stekla v kulturnem domu v Josipdolu. Kot bodoče oblikovalce stekla nas zanimajo korenine steklarske umetnosti, zato bi radi izvedeli kaj več o prvih glažutih na Pohorju, steklarski dejavnosti in o življenju steklarjev ter si ogledali še ohranjene izdelke. Upam, da nam bodo umetelno izdelani steklarski izdelki pohorskih glažut navdih pri oblikovanju sodobnih steklarskih izdelkov in umetnin.

Že vnaprej se Vam zahvaljujem za odgovor in Vas lepo pozdravljam.

Aljaž Klemenčič

2. primer uradne prošnje

Tadeja Klemenčič
Steklarska šola Rogaška Slatina
Steklarska ul. 1
3250 Rogaška Slatina

Rogaška Slatina, 3. junij 2009

Ga. Brigita Rajšter
Koroški pokrajinski muzej
Glavni trg 24
2380 Slovenj Gradec

Prošnja za organizirani vodeni ogled muzejske zbirke

Spoštovani,

dijaki 3. b-razreda Steklarske šole Rogaška Slatina bi si radi ogledali muzejsko zbirko pohorskega stekla v kulturnem domu v Josipdolu. Prosim Vas za organizacijo vodenega ogleda v petek, 24. junija 2009, ob 10. uri. V šoli smo se veliko pogovarjali o pohorskih glažutih, zato bi si radi steklarske izdelke iz nekdanjih steklarn ter rekonstruirano steklarsko peč in leseno vodno drčo tudi ogledali. Prosim Vas, če mi čim prej sporočite, ali predvideni datum ogleda ustreza tudi Vam.

Lep pozdrav

Tadeja Klemenčič,
predsednica 3. b-razreda

IZPITNA POLA 2

VODENA INTERPRETACIJA

Slavko Pregl, Geniji v kratkih hlačah (odlomek)

ŽALOSTNA USODA

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje) 2 T

0 T – Ni opredelitve. / Opredelitev je napačna.

Primer: Besedilo je izpovedno.

1 T – Zvrst je poimenovana.

Primer: Odlomek je epski.

2 T – Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.

Primer: Odlomek je iz epskega besedila, pisatelj pa vanj vključuje precej razmišljanja in občutij, ki so značilna za lirski besedila.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje) 4 T

0 T – Ni povzetka, ni obnove.

1 T – Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.

2 T – Obnova odlomka brez vsebinskih napak. / Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.

Primer: V odlomku Preglovega besedila se pokaže, kako slab odnos imajo šolarji do svojega učitelja, ki ima zelo težko življenje.

3 T – Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka. / V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.

Primer: Pisatelj nam predstavi, kako so dijaki na ekskurziji spremenili odnos do učitelja kemije.

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

Primer: Odlomek pripoveduje o učitelju kemije in o njegovih dijakih. Na ekskurziji so dobili priložnost, da zahtevnega Kemika spoznajo še z druge, človeške plati.

(Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

Razlaga doživljanja pred ekskurzijo (Razčlemba in razlaga) 2 T

0 T – Razlage ni. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: V razredu so čutili, da jim učitelj dela krivico. Iz njega so se dobesedno norčevali.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna. / Parafraziran je del odlomka.

Primer: Pred ekskurzijo je bil zanje samo učitelj, znan po neprijaznosti in nedostopnosti. Bil je samo Kemik. / Pri pouku v razredu se jim je zdel Kemik robot in jezen, bil je kot zmaj za katedrom.

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: Pred ekskurzijo dijaki niso pomislili, da je njihov učitelj človek, ki ima težave v svojem osebnem življenju. Zdel se jim je grob, neprijeten, doživljali so ga kot zmaja. To pove, da so se ga bali in da so imeli do njega nekakšen odpor.

Razlaga doživljanja po ekskurziji (Razčlemba in razlaga) 2 T

0 T – Razlage ni. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: Zanje je nekdo drug.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna. / Parafraziran je del odlomka.

Primer: Nekaterim dijakom gre na jok, drugi čustva kažejo drugače, saj so na poti domov zamišljeni, tudi ko se zabavajo ali dremajo. / Zdaj je bil zanje vedno manj učitelj kemije in vedno bolj nekdo, ki mu je hudo pri srcu. Ni bil več zmaj za katedrom.

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: Pika in Biba sta po Kemikovi kratki izpovedi ganjeni skoraj do solz, njun sošolec Žan reagira bolj moško in eden izmed dijakov se celo odloči, da bo učitelja predstavil v šolskem časopisu. Dijaki spoznajo, da ni bil neprijazen samo Kemik, ampak tudi oni sami. Po ekskurziji zanje ni več samo nekdo, ki opravlja svoje delo in se pri tem jezi, ampak človek s težavami. Razumejo ga in sočustvujejo z njim.

Razlaga spremembe mnenja (Razčlemba in razlaga) 2 T

0 T – Razlage ni. / Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.

Primer: Mnenje so spremenili, ker so postali bolj normalni.

1 T – Razlaga je skopa, površna, nejasna. / Parafraziran je del odlomka.

Primer: Na to spremembo je vplivalo drugačno okolje. Učitelj v razredu ni mogel govoriti o sebi, na ekskurziji pa je lahko dijakom povedal marsikaj zanimivega. / O Kemiku so zdaj drugače razmišljali, ker so slišali za njegove težave. Spoznali so, da mora živeti hčer, da nima žene, da je osamljen na kemijskih stezah in da srečuje pretežno neprijazne ljudi.

2 T – Razlaga je jasna, natančna.

Primer: Dijaki spremenijo odnos do učitelja, ker jim je zaupal svoj problem. Po nekaj besedah, ki jih je izrekel na ekskurziji, spoznajo, da živi v težkih razmerah in da v osebnem življenju trpi. Žena mu je namreč zgodaj umrla, zato sam skrbi za odrasčajočo hčer.

Citat (del ustrezne povedi) (Predstavitev dejstev in stališč) 2 T

0 T – Citata ni. / Citat ne ustreza navodilu.

Primer: »Tako je to, vidite, tako je to.«

1 T – Citat ni natančno v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo. / Namesto citata je opisan primer.

Primer: »Pravzaprav so vsi po vrsti ugotovili, kako se ponuja možnost za ponovno odkritje Amerike.«

2 T – Citat ustreza navodilu/razlagi.

Primer: »Pravzaprav je bil to vse manj Kemik in vse bolj človek, mož, ki mu je hudo pri srcu.« (Z dvema točkama ovrednotimo vsak primer, ki natančno utemeljuje razlago.)

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje) 2 T

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.

Primer: Dijaki so na ekskurziji spoznali učitelja še v drugačni, bolj človeški luči, zato so spremenili svoj odnos do njega.

(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)

Mnenje o dogajanju v odlomku (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Mnenje ni izraženo. / Izraženo je kot skopa trditev. / Mnenje ni v skladu z odlomkom.
Primer: Dijaki so bili zlobni, to pove tudi pisatelj.

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, šibko razlago.

Primer: Dogajanje v odlomku nam pove, da imajo tudi dijaki včasih krivičen odnos do učiteljev, kar pa nikakor ni prav. Večkrat bi morali pomisliti, da so tudi učitelji ljudje.

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: Mislim, da so se dijaki na ekskurziji naučili nečesa, kar je še pomembnejše od šolskega znanja. Naučili so se prisluhniti človeku, ki je v težavah, postali so boljši ljudje. Upam, da so mu pozneje, ko so se še srečevali v šoli, z drugačnim obnašanjem vsaj nekoliko olajšali življenje. Iz pisateljeve opombe namreč lahko sklepamo, da so mu prej nekateri s svojo neprijaznostjo povzročali dodatne težave.

Presoja vpliva predstav o ljudeh (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Ni presoje. / Presoja je izražena kot skopa trditev/ne ustreza navodilu.

Primer: O ljudeh si marsikaj predstavljamo, pa mogoče nič ni res. To ni pravično.

1 T – Presoja je nejasna, izražena z ohlapno, šibko razlago/nakazana v primeru iz življenja.

Primer: Ljudje po navadi sodijo druge po zunanosti in videzu, kar je velika napaka. Osebo oceniš po oblačilih, obnašanju, njenih težav pa sploh ne poznaš.

2 T – Presoja je jasna, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: Površne ali napačne predstave o ljudeh slabo vplivajo na naš odnos do njih. Takih predstav pa ne dobimo le o tistih, s katerimi nimamo osebnega kontakta, ampak tudi o tistih, ki tako rekoč živijo z nami. Če jim ne znamo ali nočemo prisluhniti, ne moremo vedeti, kaj se z njimi dogaja, in jim tudi ne moremo pomagati v težavah. Mislim, da je medsebojna pomoč največ, kar lahko v življenju storimo, in da je taka pomoč pogosto že iskren pogovor z nekom, ki nas pozna in razume.

Utemeljitev presoje s primerom iz življenja (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.

Primer: Mislil sem, da je res, kar so govorili o učiteljici, pa ni bilo.

1 T – Primer je samo imenovan/nakazan.

Primer: Prepričani smo, da slavni ljudje, na primer igralci in pevci, samo uživajo v svoji slavi in bogastvu. Potem pa v reviji preberemo, da je njihova kariera propadla.

2 T – Primer je na kratko opisan.

Primer: O svoji sestri sem dolgo mislil, da nima nobenih težav. V šoli je bila uspešna, velikokrat je bila pohvaljena, zato se mi je zdelo, da je zelo samozavestna. Doma in v družbi prijateljev je delovala zelo odločno. Predstavljal sem si, da je ne more nič prizadeti in da ne potrebuje nikogar, ki bi mu kaj zaupala. Potem pa se je nesrečno zaljubila. Bila je žalostna, vendar o svojih občutkih ni govorila. Takrat sem videl, da je bolj občutljiva, kot sem si mislil. Prvič sem začutil, da ji lahko pomagam tako, da se z njo pogovarjam. Zaupala mi je svoje težave. Rekel sem ji, da jo razumem, ker sem tudi sam že doživel nekaj podobnega, priznal pa sem tudi, da sem si jo napačno predstavljal. Bila mi je hvaležna že za to, da sem jo poslušal, in od takrat se pogosto pogovarjava.

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.

1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.

2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Slovnična pravilnost	2 T
Pravopisna pravilnost	2 T
Slogovna ustreznost	2 T

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

DODATNA NAVODILA:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.

SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA

Janja Vidmar, ZOO (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka (besedila) glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje) 2 T

0 T – Ni opredelitve. / Opredelitev je napačna.

Primer: Odlomek/besedilo je iz sodobne književnosti.

1 T – Zvrst je poimenovana.

Primer: Odlomek je iz pripovednega besedila. / Besedilo je pripovedno/pripoveduje.

2 T – Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.

Primer: Odlomek je iz epskega besedila, v njem pa je izrazita dramska prvina, to je govor oseb.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje) 4 T

0 T – Ni povzetka, ni obnove.

1 T – Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.

2 T – Obnova odlomka brez vsebinskih napak. / Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.

Primer: V odlomku Vekoslav in Ruby drug drugemu očitata, kako živita.

3 T – Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka. / V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.

Primer: Moški in dekle se v odlomku pogovarjata o času njenega prihoda domov.

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

Primer: V odlomku se Vekoslav in Ruby prepirata zaradi njenega načina življenja. Vekoslav bi ji rad pomagal, ona pa mu tega ne dovoli.

(Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga) 3 T

0 T – Problem ni izbran. / Literarna prvina ni izbrana. / Samo splošno razmišljanje o pojavu ali problemu – brez povezave z odlomkom.

1 T – Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. / Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.

Primer: kaznovanje

2 T – Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. / Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.

Primer: osamljenost, odtujenost

3 T – Izbran je osrednji problem odlomka/in problem, ki je bistveno povezan z njim. / Izbrana je osrednja prvina odlomka/in prvina, ki je bistveno povezana z njo.

(Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)

*Primer: **skrb odraslega za mladostnika**/neuspešen pogovor/nezaupanje/upornišтво*

Razlaga izbranega problema/izbrane prvine (Razčlemba in razlaga)**3 T**

0 T – Ni razlage. / Razlaga je napačna.

Primer: Vekoslava skrbi za Ruby, ker je noče izgubiti.

1 T – Razlaga je skopa, površna.

Primer: Ruby je dekle, ki noče poslušati nasvetov, čeprav druge skrbi zanjo. Misli, da je odrasli ne razumejo.

2 T – Parafraziran je ustrezen del odlomka.

Primer: Vekoslava skrbi, ker je Ruby doma in v šoli nesrečna, osamljena, prazna in odtujena. Misli tudi, da nima prijateljev.

3 T – Razlaga je ustrezna, jasna, natančna.

*Primer: Skrb, prikazana v odlomku, je značilna za starše in druge odrasle, s katerimi živijo mladostniki. Skrbi jih, kadar ti pozno ponoči prihajajo domov, saj si predstavljajo, da se v tem času zabavajo na način, ki jim škoduje. Vekoslav misli, da je Ruby nekaj iztirilo, da jo nekaj muči. Njo moti, ker jo navsezgodaj tako natančno opazuje in ocenjuje, on pa ji skuša razložiti, da to počne samo zato, ker bi ji rad pomagal, da bi bila srečna.***Utemeljitev razlage z opisanim ali s citiranim primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)****2 T**

0 T – Primera ni. / Poved ni citirana. / Citirana poved ne ustreza navodilu.

Primer: »Skozi kožo so mu prosevale žile, rokavi so mu viseli do konic prstov.«

1 T – Primer iz odlomka ni natančno v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo.

Primer: »Ob sedmih zjutraj me analiziraš?«

2 T – Primer iz odlomka je natančno v skladu z razlago.

*Primer: »Če bi mi zaupala, kaj te je tako iztirilo, bi ti mogoče lahko pomagal, čeprav je šele četrtek ...«**(Z dvema točkama ovrednotimo tudi vsak drug primer, ki natančno utemeljuje razlago.)***Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)****2 T**

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.

*Primer: Vekoslava torej skrbi za Ruby, vendar ji ne more pomagati, ker med njima ni zaupanja.**(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)***Lastno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)****2 T**

0 T – Mnenje ni izraženo. / Izraženo je kot skopa trditev.

Primer: Mislim, da oba malo pretiravata.

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, s šibko razlago.

Primer: Moškega mogoče skrbi predvsem zato, ker je imel sam podobne izkušnje kot dekle. Moral bi se drugače pogovarjati, ne pa tako, da jo analizira.

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: Vekoslavova skrb se mi zdi upravičena, a tudi Ruby lahko razumem. Mislim, da on ni čisto iskren, saj jo sprašuje o nečem, kar že ve, ona pa je zelo neprijazna. Ne moti je to, da se hoče z njo pogovarjati, ampak to, da jo tako analizira. Vekoslav res ne more vedeti, kaj Ruby doživlja. Samo ona ve, ali je nesrečna in kaj hoče ali noče biti. Za boljše sporazumevanje bi se morala oba bolj potruditi.

Lastno mnenje o problemu/prvini na splošno (Sinteza in vrednotenje)**2 T**

0 T – Ni mnenja. / Mnenje je izraženo kot skopa trditev. / Ni povezano z odlomkom.

Primer: Odrasli včasih premalo, včasih pa preveč skrbijo za otroke.

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, s šibko razlago/nakazano v primeru iz življenja.

Primer: Mladi pogosto ponočujejo in pri tem se zgodi marsikaj, vendar bi morali starši vedeti, da ne gre vedno za uživanje alkohola ali celo drog. Obstajajo tudi ponočevanja brez tega, a ta so na žalost redka.

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

Primer: Starše in druge odrasle, ki mladim zaupajo, manj skrbi, kaj ti počnejo v času, ko jih nimajo na očeh, seveda pa naj bi si mladi to zaupanje pridobili s svojim ravnanjem. Po mojem so med njimi in odraslimi nujni dogovori. Mladi potrebujejo svobodo, vendar ne takšne, ki jim škoduje. Odrasli imajo pravico in dolžnost, da jih usmerjajo, saj so zrelejši in bolj izkušeni, a morajo tudi razumeti, da je življenje mladih danes v marsičem drugačno kot nekoč. Tudi oni naj bi si pridobili zaupanje mladih, to pa se lahko zgodi, če jih vsaj poskušajo razumeti.

Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.

Primer: Mladi v teh časih vedno dlje ostajajo doma.

1 T – Primer je samo imenovan/nakazan.

Primer: Mati mojega prijatelja bedi tako dolgo, da se ta vrne domov. Vedno ga vpraša, kje in s kom je bil. Očita mu, da ji povzroča same skrbi. Tudi mene je že vprašala, kje smo bili.

2 T – Primer je na kratko opisan.

Primer: V srednji šoli so mi starši dovolili, da zvečer ob koncu tedna dlje ostanem zunaj s svojo družbo. Mojih prijateljev in prijateljic niso poznali, a so nam zaupali. Dolgo je bilo vse v redu, domov sem prihajal ob dogovorjeni uri. Potem pa smo na nekem rojstnem dnevu uživali tudi alkoholne pijače, in ko nismo več smeli ostati pri prijatelju doma, sem jaz nekatere iz družbe povabil v našo hišo. Nisem več upošteval dogovorjene ure in v moji sobi smo bili kar glasni. Oče me je poklical v kuhinjo in zahteval, da se takoj razidemo. Nekaj časa mi potem ni več zaupal, a ko sem mu obljubil, da napake ne bom ponovil, mi je dal novo možnost. Doslej obljube še nisem prelomil, tudi zato, ker me je razumel.

Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)**2 T**

0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.

1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.

2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost**Slovnična pravilnost****2 T****Pravopisna pravilnost****2 T****Slogovna ustreznost****2 T**

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

DODATNA NAVODILA:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije prištejemo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).